

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Utökade möjligheter till tillfälliga anstånd med inbetalning av skatt (promemoria)

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till lag om ändring i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall.

I promemorian föreslås vissa ändringar i lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall. Det föreslås bland annat att anstånd med inbetalning av dels avdragen preliminär skatt och arbetsgivaravgifter, dels mervärdesskatt vars redovisningsperiod är en kalendermånad får beviljas för högst tolv redovisningsperioder vardera, i stället för dagens nio redovisningsperioder. För mervärdesskatt vars redovisningsperiod är ett kalenderkvartal får anstånd beviljas för högst fyra redovisningsperioder, i stället för dagens tre redovisningsperioder. Vidare föreslås att anstånd för nu nämnda skatter och avgifter får beviljas även för redovisningsperioder som infaller under april–juni 2022. Det föreslås slutligen att den bortre tidsgränsen för den ursprungliga anståndstiden för nämnda skatter och avgifter senareläggs till den 12 september 2023.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I remissen anges att möjligheten att bevilja anstånd enligt lagen (2009:99) om anstånd med inbetalning av skatt i vissa fall återinfördes den 30 mars 2020. Från och med detta datum har det således varit möjligt för Skatteverket att bevilja tillfälliga anstånd. Syftet med denna åtgärd har varit att dämpa tillfälliga likviditetsproblem som kan uppstå för i grunden sunda och livskraftiga företag med anledning av spridningen av covid-19 och åtgärderna för att begränsa smittspridningen.

Rysslands invasion av Ukraina och agerande på energimarknaden har kraftigt ändrat förutsättningarna för den europeiska energimarknaden. Svenska företag står nu inför mycket högre energipriser än tidigare vilket ger ökade produktionskostnader av en omfattning som är svår för många företag att hantera. Det finns därför, enligt förslagsställaren, ett behov av åtgärder för att dämpa de likviditetsproblem som kan uppkomma för företagen på grund av de höga energipriserna och osäkerheten på energimarknaden i övrigt. En åtgärd som skulle

kunna vara ett komplement till andra, mer riktade åtgärder, är att utöka möjligheten för Skatteverket att bevilja tillfälliga anstånd med betalning av skatter och avgifter.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Förslagsställaren bedömer att någon alternativ lösning som uppfyller företagens behov inom samma tidsmässiga och offentligfinansiella ramar inte finns. Skulle förslaget inte komma till stånd kan belastningen på företagens likviditet bli så stor att annars sunda och livskraftiga företag inte får en rimlig möjlighet att anpassa sin verksamhet till de nya förutsättningar som kommer att gälla med till exempel en ökad osäkerhet om framtida energipriser.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I remissen anges att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Enligt promemorian bör ändringarna träda i kraft så snart som möjligt. Ett tidigt ikraftträdande är viktigt bland annat för att företag så snart som möjligt ska kunna ta del av det utökade likviditetsstöd som förslaget innebär. Det föreslås därför att lagen ska träda i kraft den 13 februari 2023. Ändringarna bedöms inte vara av sådant slag att några övergångsbestämmelser behövs.

Vidare bedömer förslagsställaren att det inte finns något behov av särskilda informationsinsatser, utöver Skatteverkets information om möjligheten att ansöka om ytterligare anstånd. Det är av vikt att företag får information om denna möjlighet i tid för att kunna planera sin verksamhet.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Förslagsställaren redogör för uppgifter från Skatteverket som visar att totalt ca 58 000 företag hade beviljats anstånd den 19 december 2022. Av dessa företag tillkom cirka 6 000 efter att anståndsutrymmet utökades i februari 2022. Enligt promemorian saknas underlag för att göra en uppskattning av i vilken grad det utökade anståndsutrymmet kommer att utnyttjas av företag som redan beviljats anstånd respektive företag som inte tidigare beviljats anstånd. Det bedöms dock vara troligt att den ekonomiska osäkerhet som råder just nu, med bland annat kraftigt ökade energipriser, i inte obetydlig grad påverkar andra grupper av företag än de som tidigare var i behov av anstånd. Ett mycket grovt antagande är att det tillkommer lika många företag med anledning av det nu aktuella förslaget och att lika många företag som redan har beviljats anstånd kommer att ansöka. Med detta antagande kommer det utökade anståndsutrymmet att utnyttjas av cirka 12 000 företag.

Av remissen framgår att de flesta företag som hittills beviljats anstånd finns inom handel, restaurang och hotell samt inom byggbranschen. Av alla företag som beviljats anstånd finns 18 procent inom handel, 16 procent har en restaurang- eller hotellverksamhet och 12 procent finns inom byggbranschen. Cirka 95 procent av alla företag som beviljats anstånd tillhör kategorierna mikroföretag eller små företag. Resterande 5 procent är medelstora eller stora företag. Av det samlade anståndsbeloppet har 35 procent beviljats mikroföretag eller små företag. Resterande 65 procent har beviljats medelstora eller stora företag.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Enligt promemorian syftar förslaget till att hjälpa företag som drabbats av en tillfällig likviditetsbrist. Även företag som inte ansöker om anstånd bedöms kunna gynnas eftersom åtgärden minskar tänkbara likviditetsproblem hos kunder och leverantörer. Företagen kommer visserligen att betala en ränta för anståndskrediten, men räntekostnaden har en mycket mer begränsad effekt på företagets likviditet. Kostnadsräntan och anståndsavgiften motsvarar tillsammans en avdragsgill årsränta i ett aktiebolag om 4,7 procent per år.

Den sammantagna offentligfinansiella effekten av att utöka antalet perioder som anstånd kan beviljas för beräknas för 2023 till -0,13 miljarder kronor, för 2024 till -0,36 miljarder kronor, för 2025 till -0,26 miljarder kronor, för 2026 till -0,13 miljarder kronor och för 2027 till -0,07 miljarder kronor.

Administrativa kostnader

För att beviljas anstånd måste en ansökan lämnas till Skatteverket. Mängden tillkommande information som behöver lämnas i ansökan bedöms enligt promemorian vara begränsad, bland annat mot bakgrund av att anstånden avser skatter och avgifter som det redan finns en skyldighet att sammanställa och redovisa för Skatteverket. Tidsåtgången för att samla in nödvändig information, sammanställa och överföra den bedöms endast undantagsvis överstiga 50 minuter. Bedömningen är att tiden för de allra flesta företag bör uppgå till mellan 10 minuter och 50 minuter, och att den genomsnittliga tiden inte bör överstiga 30 minuter.

Med antagandena att den genomsnittliga tidsåtgången uppgår till 30 minuter och att ansökan sammanställs och lämnas av en kvalificerad ekonom eller jurist kan den genomsnittliga kostnaden för att ansöka om anstånd beräknas enligt följande. Enligt Statistiska centralbyråns lönestatistik för yrkesgrupper uppgick den genomsnittliga månadslönen för revisorer och personer med liknande arbetsuppgifter till 43 900 kronor år 2020. Enligt Tillväxtverket ska den genomsnittliga månadslönen multipliceras med schablonvärdet 1,84 som inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och olika indirekta kostnader. Med en årsarbetstid om 2 080 timmar resulterar detta i en genomsnittlig kostnad om ca 230 kronor per företag ($43\,900 \cdot 12/2\,080 \cdot 30/60 \cdot 1,84 = 230$).

Som nämnts ovan uppskattar förslagsställaren att 12 000 företag kommer att ansöka om anstånd. Det innebär att den totala administrativa kostnaden kan uppskattas till 2,8 miljoner kronor ($12\,000 \cdot 230 = 2\,760\,000$).

Andra kostnader och verksamhet

Enligt förslagsställaren bedöms anstånden förbättra förutsättningarna för företag att bedriva verksamhet under en period av ekonomisk osäkerhet, vilket i sin tur bidrar till att stabilisera den makroekonomiska utvecklingen. Detta måste dock vägas mot de risker som följer av att företagen tillåts att utan kreditprövning öka sin skuldsättning genom de tillfälliga anstånden.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Det finns ingen information i remissen om påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Som framgår ovan lyfter förslagsställaren att det finns risker med att företagen tillåts att utan kreditprövning öka sin skuldsättning genom de tillfälliga anstånden. En sådan risk skulle, som Regelrådet ser det, kunna vara att mindre konkurrenskraftiga företag kan få anstånd och att en konkurs, i vissa fall, bara senareläggs. På så sätt kan förslaget komma att påverka konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet finner således utebliven redovisning av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det finns ingen information i promemorian om regleringens påverkan på företagen i andra avseenden.

Regelrådet finner inget som talar för att förslaget skulle ha någon annan påverkan på företagen än vad som redogörs för ovan och finner därmed utebliven redovisning godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren bedömer att särskild hänsyn till mindre företag vid reglernas utformning inte är nödvändig. Mindre företag bedöms inte ha sämre förutsättningar att hantera ansökningsförfarandet än större företag. Regelverket är vidare helt neutralt med avseende på företagens storlek.

Regelrådet finner redovisningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kvalitetskraven med avseende på samtliga delaspekter, med undantag för påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 11 januari 2023.

I beslutet deltog: Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjör och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av: Ulrika Wienecke.

Anna-Lena Bohm

Ordförande

Ulrika Wienecke

Föredragande